

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Факультет туризму та міжнародних комунікацій
Кафедра туристичної інфраструктури та сервісу

Носа Б. М.

Організація анімаційної діяльності:

методичні рекомендації для самостійної підготовки студентів

Галузь знань: 1401 / 24 «Сфера обслуговування»

Напрямок підготовки: 6.140101 «Готельно-ресторанна справа» /
Спеціальність: 241 «Готельно-ресторанна справа»

Ужгород-2017

УДК: 79.6.5: 004.928
ББК: 75.8+85.3.77
Н – 84

Носа Б. М. Організація анімаційної діяльності: методичні рекомендації для самостійної підготовки студентів галузі знань: 1401; 24 “Сфера обслуговування”, напряму підготовки: 6.140101 “Готельно-ресторанна справа”; спеціальності: 241 “Готельно-ресторанна справа” / Б. М. Носа. – Ужгород: ПП “Інватор”, 2017. – 40 с.

Рецензенти:

Корсак Роман Володимирович

доктор історичних наук, доцент,
завідувач кафедри туристичної
інфраструктури та сервісу ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»

Світлинець Ольга Володимирівна

кандидат філософських наук,
доцент кафедри туристичної
інфраструктури та сервісу ДВНЗ
«Ужгородський національний
університет»

Рекомендовано до друку кафедрою туристичної інфраструктури та сервісу ДВНЗ “УжНУ” (Протокол № 7 від “28” лютого 2017 року)

Рекомендовано до друку науково-методичною комісією факультету туризму та міжнародних комунікацій ДВНЗ “УжНУ” (Протокол № 3 від “02” лютого 2017 року)

©Носа Б.М., 2017 рік

©ДВНЗ “УжНУ”, 2017 рік

ЗМІСТ

Вступ	4
Тематична програма навчальної дисципліни	6
План практичних занять	10
Перелік контрольних питань	23
Взірець завдань з модульного контролю	27
Види та форми самостійної (індивідуальної) роботи студента	28
Оцінювання знань та роботи студента	32
Список рекомендованої літератури	35

Вступ

Методичні рекомендації для самостійної підготовки з навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» підготовлені для організації навчальної роботи студентів у процесі підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, підготовки до модульних контрольних робіт, підсумкового контролю, здійснення самоконтролю тощо.

Мета навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» спрямована на поглиблення та засвоєння майбутніми фахівцями з готельно-ресторанної справи теоретичних й практичних аспектів організації анімаційної діяльності у туризмі в цілому та готельної анімації зокрема.

*У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**:*

1. теоретичні основи анімаційної діяльності;
2. історичні форми дозвілля та еволюцію розвитку анімаційної діяльності;
3. соціально-психологічні основи анімаційного обслуговування;
4. особливості професіограми та психограми аніматора;
5. особливості організації готельної анімації;
6. принципи ефективного готельного анімаційного менеджменту;
7. особливості роботи анімаційної служби в готелях та туркомплексах;
8. технологію розробки анімаційних програм, у т.ч. за видами;
9. особливості анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства;
10. основи функціонування ігрового бізнесу як форми анімаційного обслуговування при закладах готельно-ресторанного господарства.

*У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **вміти**:*

1. застосовувати теоретичні знання для ведення практичної діяльності;
2. розробляти проекти анімаційних програм за різними видами;
3. підбирати методи, види та форми анімаційного обслуговування залежно від мети та типів клієнтів;

4. визначати необхідне матеріально-технічне забезпечення реалізації анімаційних програм;
5. визначати кількісну та якісну характеристику кадрового забезпечення реалізації анімаційних програм.

Тематична програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Анімація як напрям туристичної діяльності

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи анімаційної діяльності

Вступ до навчальної дисципліни. Сутність та взаємозв'язок понять «дозвілля», «рекреація», «анімація». Поняття та типологія рекреаційної анімації. Дозвіллева та туристична анімація. Функції та завдання туристичної анімації. Напрями туристичної анімації (анімаційні туристичні маршрути, додаткове анімаційне обслуговування, готельна анімація). Анімація у закладах ресторанного господарства. Класифікація туристичної анімації залежно від: мотивації подорожі; вікової категорії споживачів; рівня активності; територіальної охопленості; місця проведення; змістовного спрямування; національних ознак тощо. Форми туристичної анімації (ігри, конкурси, вікторини, змагання тощо).

Тема 2. Історія розвитку дозвілля та анімаційної діяльності

Особливості та форми дозвілля у Давньому світі. Особливості та форми дозвілля Середньовіччя (сер. V–XIV ст.). Передумови розвитку та особливості культурно-дозвіллевої діяльності в індустріальному та постіндустріальному суспільстві. Сучасні тематичні парки як форма туристичної анімації. Національні традиції та свята як основа організації культурно-масових заходів світового рівня. Проблеми впровадження та розвитку анімаційного обслуговування у готельному господарстві України та Закарпаття.

Тема 3. Соціально-психологічні аспекти анімаційної діяльності

Поняття про туристські потреби та мотиви. Фактори туристської мотивації. Категорії клієнтів туристичної анімації та особливості роботи з

ними: соціально-демографічні особливості споживачів анімаційних послуг (вікові, статеві, національні, професійні, рівень доходу тощо); психологічні типи споживачів анімаційних послуг; різновиди клієнтів за ставленням до проведення дозвілля.

Тема 4. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності

Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності. Професіограма аніматора: загальна характеристика; функціональні обов'язки та завдання аніматора; санітарно-гігієнічні умови та безпека праці; вимоги до професійної компетентності аніматора. Психограма аніматора. Професійна етика та загальні правила поведінки аніматора. Підготовка фахівців з анімаційного обслуговування. Форми вдосконалення професійної майстерності аніматора.

Тема 5. Особливості готельної анімації

Особливості та значення анімаційного обслуговування в діяльності закладів готельного господарства. Функції та завдання готельної анімації. Анімаційні послуги та анімаційні програми в готелі. Різновиди анімаційних програм: спортивно-оздоровчі; культурно-пізнавальні; видовищно-розважальні; комбіновані; денні/вечірні; програми для різних типів клієнтів; стандартні, додаткові, ексклюзивні. Особливості організації анімаційних послуг залежно від типу закладів розміщення. Вплив сезонності на організацію анімаційного обслуговування в готелях та туркомплексах. Особливості забезпечення безпеки під час анімаційного обслуговування.

Змістовий модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах готельно-ресторанного господарства

Тема 6. Анімаційний готельний менеджмент

Складові елементи організації анімаційної діяльності в готелях та туркомплексах. Концепція готельної анімаційної діяльності. Сутність понять “анімаційний менеджмент” та “анімаційний готельний менеджмент”. Особливості анімаційного готельного менеджменту. Функції анімаційного готельного менеджменту: планування, організація, мотивація, аналіз та контроль. Стратегія та тактика готельного анімаційного менеджменту. Матеріально-технічне забезпечення анімаційної діяльності.

Тема 7. Особливості роботи анімаційної служби в готелях та туркомплексах

Анімаційна служба. Організаційна структура управління анімаційною службою в готелях та туркомплексах. Рівні анімаційної служби. Функціональні обов'язки головного менеджера анімаційної служби; шеф-аніматорів спортивної, денної, вечірньої анімації (шоу-програм); молодшого персоналу анімаційної служби; інших організаторів анімаційного обслуговування (декоратор, костюмер, художній керівник, хореограф тощо). Поняття та особливості роботи міні-клубів.

Тема 8. Технологія розробки анімаційних програм

Технологія створення анімаційних програм. Підсистеми створення анімаційних програм. Методи створення анімаційних програм. Технологічний цикл (етапи) створення анімаційних програм: підготовчий етап; проведення; аналіз. Реклама анімаційних програм. Принципи створення спортивно-оздоровчих; культурно-пізнавальних; видовищно-розважальних;

комбінованих; денних/вечірніх анімаційних програм; програм для різних типів клієнтів. Особливості організації анімаційного обслуговування типу “клубів за інтересами”.

Тема 9. Ігровий бізнес як різновид анімаційної діяльності

Основні поняття: ігровий бізнес, ігрові заклади, види ігрових закладів, азартні ігри та їх різновиди. Ігровий бізнес як напрям готельної анімації. Специфіка функціонування ігрових закладів у структурі засобів розміщення. Організаційна структура управління в ігрових закладах. Матеріальна база ігрових закладів.

Тема 10. Особливості анімаційної діяльності у закладах ресторанного господарства

Особливості та види анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства. Культурно-розважальні програми для гостей закладів ресторанного господарства. Технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства (теле-, радіо-, мультимедіа- тощо). Ігри як форма анімації у закладах ресторанного господарства. Принципи та особливості облаштування ігрових зон для дітей. Дегустація як форма анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства.

План практичних занять

Тема 1. Вступ. Теоретичні основи анімаційної діяльності

План

1. Сутність та взаємозв'язок понять «дозвілля», «рекреація», «анімація».
2. Поняття та типологія рекреаційної анімації. Дозвіллева та туристична анімація.
3. Функції та завдання туристичної анімації.
4. Напрями туристичної анімації.
5. Класифікація туристичної анімації.
6. Форми туристичної анімації.

Рекомендована література: основна [1-11]; додаткова [1, 2, 4, 6, 8, 9, 13, 16, 21-23, 29, 30, 34].

Основні поняття: дозвілля, рекреація, анімація, анімаційна діяльність, рекреаційна анімація, дозвіллева анімація, туристична анімація, анімаційні туристичні маршрути, додаткове анімаційне обслуговування, готельна анімація, ресторанна анімація, види анімації, форми анімації, ігри, види ігор, конкурси, вікторини, змагання.

Питання для самоконтролю:

1. Які підходи до розуміння змісту поняття “дозвілля” Ви знаєте?
2. Що таке рекреація? Які функції вона виконує?
3. З'ясуйте походження слова “анімація” та його значення. В якому розуміння в сучасному світі вживається це слово?
4. Що таке рекреаційна анімація? Чому анімацію називають рекреаційною? Які види рекреаційної анімації Ви знаєте?
5. Обслуговування якого сегменту споживачів передбачає дозвіллева анімація? Яка відмінність між дозвіллевою та туристичною анімацією?
6. Назвіть функції та завдання туристичної анімації.

7. Які напрями туристичної анімації Ви знаєте? Охарактеризуйте кожен із них.
8. Назвіть відомі Вам класифікаційні підходи до туранімації.
9. Які форми може мати туристичне анімаційне обслуговування? Які види ігор можете назвати?

Практичне завдання 1. Зобразіть схематично найбільш повну типологію анімаційної діяльності. Простежте зв'язки між її видами.

Практичне завдання 2. Підготуйте власну ігротеку на основі відомих Вам класифікацій ігр.

Тема 3. Соціально-психологічні аспекти анімаційної діяльності

План

1. Поняття про туристські потреби та мотиви. Фактори туристської мотивації.
2. Категорії клієнтів туристичної анімації та особливості роботи з ними:
  - 2.1. особливості моделювання аудиторії анімаційного обслуговування;
  - 2.2. соціально-демографічні особливості споживачів анімаційних послуг (вікові, статеві, національні, професійні, рівень доходу тощо);
  - 2.3. психологічні типи споживачів анімаційних послуг;
  - 2.4. різновиди клієнтів за ставленням до проведення дозвілля.
3. Особливості анімаційного обслуговування людей з особливими потребами.

Рекомендована література: основна [1-11]; додаткова [9, 18, 24, 27].

Основні поняття: потреби людини, туристські потреби, туристські мотиви, фактори мотивації, соціально-демографічні особливості споживачів, психотип.

Питання для самоконтролю:

1. Які потреби людини Ви знаєте? Як вони можуть задовільнятися через туризм.
2. Назвіть основні групи туристських мотивів. Які фактори впливають на туристську мотивацію? Простежте вплив туристської мотивації на вибір анімаційного обслуговування.
3. Вивчення яких особливостей клієнтів передбачає моделювання аудиторії анімаційного обслуговування? Які механізми збору інформації аніматором Ви знаєте?
4. Як впливають соціально-демографічні особливості клієнтів на специфіку анімаційного обслуговування?
5. Які класи обслуговування клієнтів Ви знаєте? Як вони впливають на анімаційне обслуговування?
6. Які види психотипів клієнтів Ви знаєте? Чи може впливати вміння аніматора визначати психотип клієнтів на анімаційне обслуговування? Наскільки точними можуть бути такі знання та вміння?
7. Про які типи клієнтів за ставленням до проведення дозвілля Вам відомо?
8. Визначте особливості обслуговування людей з особливими потребами.

Практичне завдання. Заповніть запропоновану таблицю. Відповідно до кожної вікової категорії споживачів анімаційних послуг спробуйте визначити їх особливості та запропонувати найбільш доцільні форми дозвілля.

№	Вікова категорія клієнтів	Особливості клієнтів (фізіологічні, світоглядні, соціальні тощо)	Пропозиції щодо форм дозвілля
1.			

Тема 4. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності**План**

1. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності.

2. Професіограма аніматора: загальна характеристика; функціональні обов'язки та завдання аніматора; санітарно-гігієнічні умови та безпека праці; вимоги до професійної компетентності аніматора.
3. Психограма аніматора.
4. Професійна етика та загальні правила поведінки аніматора.
5. Підготовка фахівців з анімаційного обслуговування. Форми вдосконалення професійної майстерності аніматора.

Рекомендована література: основна [1,2, 4-11]; додаткова [12, 14, 15, 19, 26].

Основні поняття: професійна діяльність, професіограма аніматора, професійна компетентність аніматора, психограма аніматора, професійна етика аніматора, фахова підготовка, професійна майстерність.

Питання для самоконтролю:

1. Представники яких професій можуть називатись аніматорами? Які назви можуть мати “фахівці сфери дозвілля” у світі?
2. Назвіть особливості професіограми аніматора за різними складовими.
3. Опишіть типовий психологічний портрет фахівця сфери дозвілля.
4. Що таке професійна етика? Яких принципів професійної етики повинен дотримуватись аніматор?
5. Охарактеризуйте правила поведінки аніматора в процесі здійснення професійної діяльності. Яких дій, висловлювань варто уникати аніматору?
6. Охарактеризуйте систему освіти та підготовки фахівців сфери дозвілля в Україні та світі.
7. Які форми вдосконалення професійної майстерності аніматорів Вам відомі?

Практичне завдання 1. “Характеристика професійної компетентності аніматора у розрізі спеціалізацій”. Студенти поділяються на 4 групи, кожна

з яких розробляє модель фахівця певного виду анімаційного обслуговування. Кожна група представляє свої розробки, йде обговорення та взаємодоповнення.

Вид анімаційного обслуговування	Особистісні якості	Необхідні знання	Необхідні вміння	Освіта (рівень, спеціальність)
Спортивно-оздоровча анімація				
Культурно-пізнавальна анімація				
Видовищно-розважальна анімація				
Дитяча анімація				

Практичне завдання 2. Дискусійна ситуація на тему “Чи варто готелям та туркомплексам розробляти спеціальні етичні кодекси поведінки аніматорів?”. Аудиторія ділиться на групи тих, хто “за” та “проти”, аргументуючи свою позицію.

Тема 5. Особливості готельної анімації

План

1. Особливості та значення анімаційного обслуговування в діяльності закладів готельного господарства. Функції та завдання готельної анімації.
2. Анімаційні послуги та анімаційні програми в готелі. Різновиди анімаційних програм: спортивно-оздоровчі; культурно-пізнавальні; видовищно-розважальні; комбіновані; денні/вечірні; програми для різних типів клієнтів; стандартні, додаткові, ексклюзивні.
3. Особливості організації надання анімаційних послуг залежно від типу закладів розміщення.
4. Вплив сезонності на організацію анімаційного обслуговування в готелях та туркомплексах.

5. Особливості забезпечення безпеки під час анімаційного обслуговування.

Рекомендована література: основна [1,2, 4-8, 11]; додаткова [1, 7, 9, 28, 31].

Основні поняття: готельна анімація, анімаційні послуги, анімаційні програми, анімаційні заходи, види анімаційних програм, тематичні заклади розміщення, сезонність анімаційного обслуговування, безпека анімаційного обслуговування.

Питання для самоконтролю:

1. Яке значення відіграє анімаційне обслуговування у готелях та туркомплексах?
2. Визначте місце анімаційних послуг серед інших у закладах готельного господарства?
3. Що таке анімаційні програми? Яка їх структура? Які види програм виділяють у анімаційній діяльності готелів та туркомплексів?
4. Окресліть специфіку реалізації анімаційного обслуговування у закладах розміщення різного типу. Які тематичні анімаційні заклади розміщення Ви знаєте (у світі та Україні)?
5. Як впливає сезонність на анімаційне обслуговування у готелях та туркомплексах?
6. Які вимоги до забезпечення безпеки клієнтів під час анімаційного обслуговування у готелях та туркомплексах Ви знаєте? Визначте напрями відповідальності за безпеку.

**Змістовий модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах
готельно-ресторанного господарства**

Тема 6. Анімаційний готельний менеджмент

План

1. Складові елементи організації анімаційної діяльності в готелях та туркомплексах.
2. Сутність поняття “анімаційний готельний менеджмент”. Особливості анімаційного готельного менеджменту.
3. Функції анімаційного готельного менеджменту: планування, організація, мотивація, аналіз та контроль.
4. Стратегія та тактика готельного анімаційного менеджменту.
5. Матеріально-технічне забезпечення анімаційної діяльності.

Рекомендована література: основна [1,2, 4-8, 11]; додаткова [1, 20].

Основні поняття: концепція анімаційної готельної діяльності, матеріально-технічна база готельної анімації, анімаційна служба, анімаційний менеджмент, готельний анімаційний менеджмент, анімаційний менеджер; функції, стратегія, тактика готельного анімаційного менеджменту.

Питання для самоконтролю:

1. Назвіть 3 основні складові елементи анімаційної діяльності у готелях та туркомплексах? Охарактеризуйте їхній взаємозв'язок.
2. Розкрийте поняття “концепція анімаційної готельної діяльності”.
3. Розкрийте поняття “анімаційний готельний менеджмент”. Назвіть його особливості.

4. Які функції анімаційного готельного менеджменту Ви знаєте? В чому полягає їх зміст?
5. Які способи мотивації персоналу Ви знаєте?
6. Що таке стратегія та тактика готельного анімаційного менеджменту? Як взаємопов'язані ці поняття? Хто розробляє та реалізовує стратегію і тактику готельного анімаційного менеджменту?
7. Охарактеризуйте необхідне матеріально-технічне забезпечення анімаційної діяльності у готелях та туркомплексах (для різних анімаційних програм).

Практичне завдання 1. У готельному комплексі “Дар” працює анімаційна служба, що складається із 8 осіб. Очолює службу менеджер. Графік роботи працівників служби: позмінний (2 дні робочі / 1 день вихідний); тривалість робочого дня: з 9:00 по 24:00, обідня перерва: 13:00-14:30. Оплата праці: фіксована ставка (400 грн. / зміна). Працівники працюють на постійній основі (цілорічно), відпустка передбачає 24 календарні дні. Подумайте, які заходи стимулювання варто застосувати менеджеру? Обґрунтуйте свою думку.

Практичне завдання 2. Зобразіть схематично та прокоментуйте координацію служб готелю в процесі реалізації денної та вечірньої анімаційної програми?

Практичне завдання 3. Визначте необхідне матеріально-технічне забезпечення для реалізації типової анімаційної програми.

Час проведення анімаційних заходів	Зміст анімаційних заходів
9:30	Початок роботи міні-клубу, фітнес-центру
10:00	Аеробіка
10:30	Початок роботи секцій: футбол, волейбол, баскетбол, теніс
11:00	Водна гімнастика
11:30	Водне поло
13:00-15:00	Перерва
15:00-17:00	Турніри: теніс, футбол, волейбол, баскетбол, настільний теніс,

	шахмати, нарди, боче, водне поло, петанк, дартс
15:00	Стрільба із лука
15:30	Степ-аеробіка
16:00	Волейбол, боче
17:00	Футбол
18:00	Уроки із гри в теніс
19:00-21:30	Перерва
21:30	Вечірнє розважальне шоу

Тема 7. Особливості роботи анімаційної служби в готелях та туркомплексах

План

1. Організаційна структура управління анімаційною службою в готелях та туркомплексах. Рівні анімаційної служби.
2. Функціональні обов'язки: головного менеджера анімаційної служби; шеф-аніматорів спортивної, денної, вечірньої анімації (шоу-програм); молодшого персоналу анімаційної служби; інших організаторів анімаційного обслуговування (декоратор, костюмер, художній керівник, хореограф тощо).
3. Поняття та особливості роботи міні-клубів.

Рекомендована література: основна [1,2, 4-8, 11]; додаткова [1, 8, 9].

Основні поняття: анімаційна служба, організаційна структура управління, рівні анімаційної служби, функціональні обов'язки працівників, міні-клуб, шеф-аніматор, менеджер анімаційної служби.

Питання для самоконтролю:

1. Розкрийте сутність поняття “анімаційна служба”. Назвіть її особливості.

2. Охарактеризуйте організаційну структуру управління анімаційною службою. Простежте горизонтальні та вертикальні зв'язки управління.
3. Які рівні управління має анімаційна служба? Чим вони відрізняються між собою?
4. Визначте функціональні обов'язки членів анімаційної служби.
5. Що означає поняття “міні-клуб”? Від чого походить така назва? Яка специфіка роботи членів міні-клубу?

Тема 8. Технологія розробки анімаційних програм

План

1. Технологія створення анімаційних програм. Підсистеми створення анімаційних програм.
2. Методи створення анімаційних програм.
3. Технологічний цикл (етапи) створення анімаційний програм: підготовчий етап; проведення; аналіз.
4. Реклама анімаційних програм.
5. Принципи створення спортивно-оздоровчих; культурно-пізнавальних; видовищно-розважальних; комбінованих; денних/вечірніх анімаційних програм; програм для різних типів клієнтів.
6. Особливості організації анімаційного обслуговування типу “клубів за інтересами”.

Рекомендована література: основна [1-8, 10-11]; додаткова [1, 5, 7, 9, 18, 32].

Основні поняття: технологія створення анімаційних програм, підсистеми створення анімаційних програм, методи створення анімаційних програм, технологічний цикл створення анімаційних програм, принципи створення анімаційних програм.

Питання для самоконтролю:

1. Дайте визначення та з'ясуйте особливості технології створення анімаційних програм. Які підсистеми вона включає?
2. Які методи створення анімаційних програм Ви знаєте?
3. Охарактеризуйте технологічний цикл створення анімаційних програм.
4. Що таке просування анімаційних програм? Яку роль у ньому відіграє реклама? Окресліть специфіку реклами анімаційних програм.
5. Назвіть основні принципи створення різних анімаційних програм.
7. Які особливості організації анімаційних заходів типу “клубів за інтересами” можете назвати? Наведіть приклади категорій інтересів, на основі яких можна організувати такий вид анімаційного обслуговування.

Практичне завдання. Розробіть та представте проект анімаційної програми із різноманітними анімаційними заходами за структурою: 1. концепція програми (загальний опис програми; мета та завдання; вид та спрямування анімаційного обслуговування; сегмент споживачів; вимоги до клієнтів (якщо таке необхідне) тощо); 2. програма анімаційного обслуговування (детальний опис кожного анімаційного заходу); 3. необхідне матеріально-технічного забезпечення для реалізації програми з економічним обґрунтуванням; 4. кількісна та якісна характеристику кадрового забезпечення реалізації анімаційної програми.

Тема 9. Ігровий бізнес як різновид анімаційної діяльності**План**

1. Основні поняття: ігровий бізнес, ігрові заклади, види ігрових закладів, азартні ігри та їх різновиди.
2. Ігровий бізнес як напрям готельної анімації. Специфіка функціонування ігрових закладів у структурі засобів розміщення.
3. Організаційна структура управління в ігрових закладах.
4. Матеріальна база ігрових закладів.

Рекомендована література: основна [4-8, 11]; додаткова [4, 9].

Основні поняття: ігровий бізнес, ігровий заклад, казино, ігрові клуби, зали із гральними автоматами, азартні ігри, види азартних ігор, організаційна структура управління ігрових закладів, матеріальна база ігрових закладів.

Питання для самоконтролю:

1. Охарактеризуйте структуру ігрового бізнесу.
2. Назвіть різновиди ігрових закладів.
3. В чому полягає сутність азартних ігор? Які види таких ігор можете назвати?
4. Чому ігровий бізнес вважається перспективним напрямом готельної анімаційної діяльності?
5. Які всесвітньо відомі казино-центри Ви знаєте?
6. Простежте особливості організаційних структур управління різних за розмірами ігрових закладів.
7. Якою матеріальною базою має володіти ігровий заклад для ефективного функціонування?

Практичне завдання. Підготуйте інформацію про специфіку функціонування відомих казино світу у формі презентацій.

Тема 10. Особливості анімаційної діяльності у закладах ресторанного господарства

План

1. Значення, специфіка та форми анімаційного обслуговування у діяльності закладів ресторанного господарства.
2. Особливості організації культурно-розважальних програм для гостей закладів ресторанного господарства.

3. Технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства (теле-, радіо-, мультимедіа- тощо).
4. Ігри як форма анімації у закладах ресторанного господарства.
5. Принципи та особливості облаштування ігрових зон для дітей.
6. Дегустація як форма анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства.

Рекомендована література: основна [4-8, 11]; додаткова [4, 35].

Основні поняття: ресторанна анімація, культурно-розважальні програми у закладах ресторанного господарства, технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства, дитячі ігрові зони, дегустація.

Питання для самоконтролю:

1. Визначте специфічні риси анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства?
2. Які форми анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства не потребують залучення фахівців “ззовні”?
3. Які особливості організації культурно-розважальних програм для гостей закладів ресторанного господарства можете назвати?
4. За допомогою яких технічних засобів заклади ресторанного господарства можуть реалізовувати анімаційне обслуговування гостей?
5. Які види ігор зустрічаються у практиці анімаційного обслуговування закладів ресторанного господарства?
6. За якими принципами варто облаштовувати ігрові зони для дітей у закладах ресторанного господарства? В яких типах закладів доцільні такі зони?
7. Окресліть специфіку організації дегустації у закладах ресторанного господарства.

Перелік контрольних питань (модульний та підсумковий контроль)

Модуль 1.

1. Сутність та взаємозв'язок понять «дозвілля», «рекреація», «анімація».
2. Поняття, особливості та типи рекреаційної анімації.
3. Поняття, функції та завдання туристичної анімації.
4. Дозвіллева анімація: поняття та особливості.
5. Анімаційні туристські маршрути як напрям туранімації.
6. Додаткові анімаційні послуги на маршруті.
7. Види туранімації, що задовольняють різні потреби туристів (відпочиваючих).
8. Підходи до класифікації туранімації.
9. Форми туристичної анімації.
10. Класифікації ігр.
11. Передумови розвитку туристичної анімації.
12. Особливості та форми дозвілля у Давньому світі.
13. Особливості та форми дозвілля Середньовіччя.
14. Передумови розвитку та особливості культурно-дозвіллевої діяльності в індустріальному та постіндустріальному суспільстві.
15. Сучасні тематичні парки як форма туристичної анімації.
16. Національні традиції та свята як основа організації культурно-масових заходів.
17. Анімаційне обслуговування в екскурсійній діяльності. Приклади та особливості функціонування шоу-музеїв.
18. Туристичні потреби та мотиви. Фактори туристської мотивації.
19. Психологічні типи споживачів анімаційних послуг.
20. Різновиди клієнтів за ставленням до проведення дозвілля.
21. Соціально-демографічні особливості споживачів анімаційного обслуговування.
22. Особливості анімаційного обслуговування споживачів залежно від вікової категорії.
23. Особливості моделювання аудиторії анімаційного обслуговування.
24. Анімаційне обслуговування як вид професійної діяльності. Професіограма аніматора.
25. Психограма аніматора.

26. Професійна етика та загальні правила поведінки аніматора.
27. Підготовка фахівців з анімаційного обслуговування в Україні та світі.
28. Особливості та значення анімаційного обслуговування в діяльності закладів готельного господарства. Функції та завдання готельної анімації.
29. Анімаційні послуги в готелях: поняття, особливості, місце у структурі інших послуг.
30. Анімаційні програми в готелі: поняття та різновиди.
31. Особливості організації надання анімаційних послуг залежно від типу закладів розміщення. Приклади та особливості анімаційного обслуговування тематичних закладів розміщення (“Disney’s Hotel” та ін.).
32. Вплив сезонності на організацію анімаційного обслуговування в готелях та туркомплексах.
33. Особливості забезпечення безпеки під час анімаційного обслуговування.
34. Організація дозвілля людей з особливими потребами: вітчизняний та зарубіжний досвід.
35. Проблеми впровадження та розвитку анімаційного обслуговування у готельному господарстві України та Закарпаття.

Модуль 2.

1. Складові елементи організації анімаційної діяльності в готелях та туркомплексах.
2. Сутність поняття “анімаційний готельний менеджмент”. Особливості анімаційного готельного менеджменту.
3. Функції анімаційного готельного менеджменту: планування, організація, мотивація, аналіз та контроль.
4. Стратегія та тактика готельного анімаційного менеджменту.
5. Матеріально-технічне забезпечення анімаційної діяльності.
6. Організаційна структура управління анімаційною службою в готелях та туркомплексах. Рівні анімаційної служби.
7. Функціональні обов’язки головного менеджера анімаційної служби.
8. Функціональні обов’язки шеф-аніматорів.
9. Функціональні обов’язки молодшого персоналу анімаційної служби.
10. Поняття та особливості роботи міні-клубів.

11. Технологія створення анімаційних програм. Підсистеми створення анімаційних програм.
12. Методи створення анімаційних програм.
13. Технологічний цикл (етапи) створення анімаційний програм: підготовчий етап; проведення; аналіз.
14. Особливості просування анімаційних програм.
15. Принципи розробки денних анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
16. Принципи розробки вечірніх анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
17. Принципи розробки спортивно-оздоровчих анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
18. Принципи розробки комбінованих анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
19. Принципи розробки анімаційних програм для дітей в готелях та туркомплексах.
20. Принципи розробки культурно-пізнавальних анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
21. Принципи розробки видовищно-розважальних анімаційних програм в готелях та туркомплексах.
22. Принципи розробки анімаційних програм для молоді в готелях та туркомплексах.
23. Принципи розробки анімаційних програм для клієнтів старшого віку в готелях та туркомплексах.
24. Особливості організації анімаційних заходів типу “клубів за інтересами”.
25. Значення, специфіка та форми анімаційного обслуговування у діяльності закладів ресторанного господарства.
26. Особливості організації культурно-розважальних програм для гостей закладів ресторанного господарства.
27. Технічні засоби забезпечення анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства (теле-, радіо-, мультимедіа- тощо).
28. Ігри як форма анімації у закладах ресторанного господарства.
29. Принципи та особливості облаштування ігрових зон для дітей.
30. Дегустація як форма анімаційного обслуговування у закладах ресторанного господарства.
31. Основні поняття: ігровий бізнес, ігрові заклади, види ігрових закладів, азартні ігри та їх різновиди.

32. Ігровий бізнес як напрям готельної анімації. Специфіка функціонування ігрових закладів у структурі засобів розміщення.
33. Організаційна структура управління в ігрових закладах.
34. Матеріальна база ігрових закладів.
35. Приклади та особливості анімаційного обслуговування у світових казино-центрах.

Взірець завдань з модульного контролю

Варіант 1.

1. Тестові завдання.

1. Термін анімація походить від латинського слова "anima", що у перекладі означає:

- а) душа;
- б) вітер, повітря;
- в) обидві відповіді правильні.

2. Холістична функція туристичної анімації полягає у:

- а) отриманні клієнтами нової інформації про країну, регіон, заклад тощо;
- б) поширенні через клієнтів реклами про певний заклад, регіон чи країну;
- в) урізноманітненні повсякденності, створенні радісної атмосфери.

3. Виберіть найповнішу відповідь. Анімаційні туристські маршрути передбачають:

- а) включення до турпакету додаткових анімаційних послуг (під час переїзтів, у місцях перебування ...);
- б) обов'язкове відвідання анімаційних заходів та закладів;
- в) відвідання казино-центрів.

4. Об'єктом дозвілєвої анімації є:

- а) туристи;
- б) місцеві жителі;
- в) обидві відповіді правильні.

5. Де зародилися масові святкові заходи (святкування)?

- а) У Стародавній Греції;
- б) У Стародавньому Римі;
- в) У Китаї.

2. Подайте визначення.

Рекреаційна анімація – це

Анімаційні програми – це

3. Подайте розгорнуту відповідь.

3.1. Охарактеризуйте типи клієнтів анімаційного обслуговування залежно від їхнього ставлення до дозвілля.

3.2. Особливості організації анімаційного обслуговування залежно від типу закладів розміщення.

Види та форми самостійної (індивідуальної) роботи студента

Самостійна робота студента є невід'ємною складовою освітнього процесу у вищому навчальному закладі, в процесі якої заплановані завдання виконуються студентом під методичним керівництвом викладача, але без його безпосередньої участі.

Самостійна робота студента з навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» передбачає такі види роботи:

- усвідомлення та конспектування лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять шляхом опрацювання лекційного матеріалу, рекомендованої літератури, самостійного пошуку додаткових джерел;
- робота над практичними та ситуативними завданнями з дисципліни під час практичних занять;
- підготовка до написання модульних контрольних робіт;
- поглиблене вивчення окремих питань з теми, не внесених до плану практичного заняття; окремих аспектів внесених до плану практичного заняття питань;
- виконання практичних завдань;
- розробка проектів анімаційних програм.

Поглиблене вивчення окремих питань чи аспектів передбачає виконання індивідуальної роботи. Формами індивідуальної роботи з дисципліни «Організація анімаційної діяльності» є:

1. написання реферату (аналітичного огляду положень, концепцій, теорій тощо, в якому обґрунтовується актуальність досліджуваної теми, коротко викладаються і аналізуються змістовні й формальні позиції досліджуваних текстів, формулюються узагальнення та висновки).

2. підготовка мультимедійної презентації (форми наочної подачі інформації щодо певної теми з використанням аудіовізуальних засобів).
3. підготовка доповіді (розгорнутого повідомлення з певного питання, яке передбачає опрацювання літератури, формування висновків та пропозицій).

Оптимальним є поєднання доповіді та мультимедійної презентації як додаткової форми інформування аудиторії.

4. розробка проектів анімаційних програм.

Індивідуальна робота студента з навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» у межах одного модуля оцінюється за 20-ти бальною системою та передбачає:

Змістовий модуль 1. Анімація як напрям туристичної діяльності

1. написання та захист реферату на одну із запропонованих тем (максимальна кількість балів – 10) у рамках теми “Історія розвитку дозвілля та анімаційної діяльності”:

1. Організація дозвілля у Давньому Єгипті.
2. Організація дозвілля у Давньому Китаї.
3. Організація дозвілля у Древній Греції.
4. Організація дозвілля у Древньому Римі.
5. Організація дозвілля в епоху Середньовіччя.
6. Розваги та форми дозвілля Нового часу.
7. Культурно-дозвіллева діяльність у постіндустріальному суспільстві.
8. Національні свята та традиції як передумова організації дозвілля.
9. Особливості організації дозвілля на території України: історичний аспект.
10. Особливості організації дозвілля у радянський період.
11. Сучасні тематичні парки світу.

12. Сучасні тематичні парки України.
13. Найвідоміші шоу-музеї світу й України.
14. Найвідоміші заходи масового відпочинку (фестивалі, карнавали, шоу...).
15. Особливості сучасної бізнес-анімації (ярмарки, конференції, презентації...).
16. Історія дозвілля: проблеми періодизації.

2. підготовка доповіді із презентацією, що передбачає поглиблене висвітлення питань практичних занять (максимальна кількість балів – 10).

Перелік тивових питань:

1. Сучасні підходи до розуміння змісту поняття “дозвілля”.
2. Поняття та особливості дитячої анімації.
3. Поняття та особливості трансферної анімації.
4. Види анімації за національними ознаками.
5. Поняття та особливості соціальної анімації.
6. Поняття та особливості молодіжної анімації.
7. Поняття та особливості сімейної анімації.
8. Поняття та особливості екскурсійної анімації.
9. Класифікація туристів в анімаційній діяльності.
10. Форми роботи з різними віковими групами відпочиваючих.
11. Поняття та особливості спортивної анімації.
12. Інноваційні підходи до організації анімації в рекреаційно-туристичній діяльності.
13. Організація анімаційного туризму у сільській місцевості.
14. Анімація дозвілля як засіб соціального розвитку особистості.
15. Анімація як специфічна форма реклами туристичного підприємства.
16. Анімаційні технології в молодіжному туризмі.
17. Соціально-культурна анімація як вид дозвілля.

18. Організація дозвілля людей похилого віку: вітчизняний та зарубіжний досвід.
19. Організація дозвілля людей з особливими потребами: вітчизняний та зарубіжний досвід.
20. Економічна ефективність анімаційної діяльності підприємства.
21. Комунікативна компетентність аніматора.
22. Система освіти та підготовки кадрів анімаційного обслуговування.
23. Форми вдосконалення професійної майстерності аніматора.
24. Акторська майстерність як базова передумова ефективної діяльності аніматора.
25. Ігри як ефективна форма анімаційної діяльності в туризмі.

Змістовий модуль 2. Організація анімаційної діяльності у закладах готельно-ресторанного господарства: розробка проекту анімаційної програми (можливе групове виконання). Максимальна кількість балів – 20.

Проект анімаційної програми розробляється під керівництвом викладача та передбачає:

1. розробку концепції програми (загальний опис програми; мета та завдання; вид та спрямування анімаційного обслуговування; сегмент споживачів; вимоги до клієнтів (якщо таке необхідне) тощо);
2. розробку програми анімаційного обслуговування (детальний опис кожного анімаційного заходу в рамках програми);
3. проектування необхідного матеріально-технічного забезпечення для реалізації програми з економічним обґрунтуванням;
4. кількісну та якісну характеристику кадрового забезпечення реалізації анімаційної програми.

Оцінювання знань та роботи студента

Програмою навчальної дисципліни «Організація анімаційної діяльності» передбачено проведення двох модулів протягом семестру. Кожен модуль оцінюється за 100-бальною системою та включає:

1. Поточне оцінювання (50 балів) здійснюється за такими складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента на практичних заняттях (30 балів);
- контроль виконання самостійної (індивідуальної) роботи (20 балів).

2. Оцінювання модульної контрольної роботи (50 балів). Після виконання програми змістового модуля у визначений деканатом термін здійснюється поточний модульний контроль у вигляді письмової роботи, який оцінюється у межах від 1 до 50 балів.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота						Модульна контр. робота	Сума
Змістовий модуль 1							
T1	T2 (Інд. завдання)	T3	T4	T5	Інд. завдання (у межах тем 1,3,4,5)	50	100
8	10	8	7	7	10		

Поточний контроль та самостійна робота					Модульна контр. робота	Сума
Змістовий модуль 2						
T6	T7	T8 (+Інд. завдання)	T9	T10	50	100
6	6	6+20	6	6		

Студент, який в результаті двох модулів отримав більше 60 балів (середнє арифметичне двох модулів), має право не складати залік з

дисципліни. У такому випадку в залікову відомість заноситься загальна підсумкова оцінка.

Студент, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (35-59 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращення від (вона) до підсумкового контролю не допускається.

Критерії та шкала оцінювання знань студентів

Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	Характеристика рівня знань студента
зараховано	90-100 A	Має глибокі міцні й системні знання з навчального матеріалу. Вільно володіє понятійним апаратом та висловлює власні думки. Вміє самостійно доводити, пояснювати зв'язок між поняттями, самостійно оцінює окремі нові факти, явища, ідеї, виявляючи особисту позицію щодо них.
зараховано	82-89 B	Має міцні ґрунтовні знання, вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, в тому числі застосовує його на практиці; самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу дисципліни.
зараховано	74-81 C	Знає програмний матеріал повністю, але недостатньо володіє вміннями доводити, пояснювати окремі поняття, не може вийти за межі певної теми.
зараховано	64-73 D	Знає основні положення програмного матеріалу, має уявлення про основні закономірності, але його знання мають загальний характер. Пояснення основних процесів відбувається на емпіричному рівні. Не вміє встановлювати логічну послідовність в будові, структурі, функціях, допускає помилки у визначенні основних понять.
зараховано	60-63 E	Знає основні положення з дисципліни, але його знання мають загальний характер. Студент володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою уточнюючих питань логічно відтворити значну його частину.

не зараховано	35-59 FX	Має фрагментарні знання. Не володіє термінологією, оскільки понятійний апарат не сформований. Не вміє викласти програмний матеріал. Мова невиразна, словниковий запас не дає змогу оформити ідею.
не зараховано	1-34 F	Не має знань зі значної частини навчального матеріалу; допускає принципові помилки при виконанні більшості передбачених програмою завдань.

Рекомендована література
Базова література

1. Байлик С. І. Вступ в анімацію гостинності: навч. посіб. / С. І. Байлик. – Х.: Прапор, 2006. – 160 с.
2. Байлик С. І. Організація анімаційних послуг в туризмі: Навч. посібник / С. І. Байлик, О. М. Кравець. – Харків: ХНАМГ, 2008. – 197 с.
3. Бочелюк В. Й. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник / В. Й. Бочелюк, В. В. Бочелюк. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 208 с.
4. Ведмідь Н. І. Організація дозвілля туристів: навч. посіб. / Н. І. Ведмідь, С. В. Мельниченко. – Київ : КНТЕУ, 2008. – 85 с.
5. Власова Т. И. Анимационный менеджмент в туризме: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Т. И. Власова, А. П. Шарухин, Н. И. Панов. – М. : Издательский центр «Академия», 2010. – 320 с.
6. Гаранин Н. И. Менеджмент туристской и гостиничной анимации: Учебное пособие / Н. И. Гаранин, И. И. Булыгина – М.: Советский спорт, 2004. – 128 с.
7. Журавлева М. М. Анимация в рекреации и туристской деятельности: курс лекций / М. М. Журавльова. – Иркутск: ООО «Мегапринт», 2011. – 135 с.
8. Килимистий С. М. Анімація в туризмі: навчальний посібник / С. М. Килимистий. – К.: Вид-во ФПУ, 2007. – 188 с.
9. Петрова І. В. Дозвілля в зарубіжних країнах. Навчальний посібник / І. В. Птрова. – К.: Кондор, 2005. – 408 с.
10. Приезжева Е. М. Анимационный менеджмент / Е. М. Приезжева. – М.: Советский спорт, 2007. – 360 с.
11. Третьякова Т. Н. Анимационная деятельность в социально-культурном сервисе и туризме: учеб. пособие для вузов / Т. Н. Третьякова. – М.: Академия, 2008. – 272 с.

Допоміжна література

1. Аванесова Г. А. Культурно-досуговая деятельность: Теория и практика организации: Учебное пособие для студентов вузов / Г. А. Аванесова. – М.: Аспект Перс, 2006. – 236 с.
2. Агеева И. С. Возможности использования анимационных программ в туризме / И. С. Агеева // Молодой ученый. – 2012. – № 6. – С. 123-125.
3. Азарян О. М. Прогнозування розвитку сфери розваг та відпочинку: міжнародний досвід / О. М. Азарян, І. Ю. Мартинов // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2013. – № 6 (75). – С. 31-35.
4. Артемова О. М. Основи гостинності та туризму. Навчальний посібник / О. М. Артемова, В. А. Козлова. – Орел: ОрелГТУ, 2005. – 104 с.
5. Божук Т. І. Інноваційні підходи до організації анімації в рекреаційно-туристичній діяльності / Т. І. Божук [Матеріали конференції ЛДНТУ ім. В. Чорновола]. – Львів, 2008. – С. 406–410.
6. Вороніна А. Б. Анімація, анімаційна діяльність: сутність поняття / А. Б. Вороніна // Наукові записки Таврійського національного університету ім. В. І. Вернадського. Серія: “Географія”. – Том 25 (64). – 2012. – № 3. – С. 49-55.
7. Гальперина Т. И. Режиссура курортно-досуговых программ в работе менеджера туристской анимации: Учеб. пособие / Т. И. Гальперина. – М.: Советский спорт, 2006. – 168 с.
8. Гарбера О. Є. Організація анімаційної діяльності в структурі комплексного туристичного обслуговування / О. Є. Гарбера // Вісник ОНУ ім. І. І. Мечникова. – 2014. – Т. 19. – Вип. 3/2. – С. 205-210.
9. Головка О. М. Організація готельного господарства: Навч. пос. / О. М. Головка, Н. С. Кампов, С. С. Махлинець, Г. В. Симочко. – К.: Кондор-

- Видавництво, 2012. – 338 с. (Розділ 11. «Організація відпочинку, дозвілля та розваг»).
10. Гуткевич С. О. Організація анімаційного туризму у сільській місцевості / С. О. Гуткевич, М. І. Габа // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. – 2010. – Вип. 1. – С. 205-210.
  11. Єскіна Г. О. Аксіологічний підхід у педагогіці дозвілля / Г. О. Єскіна // Матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Педагогічні та рекреаційні технології в сучасній індустрії дозвілля». – К., 2004. – С. 36-37.
  12. Кайлюк Є. М. Ефективність стажування у закордонних країнах при підготовці фахівців з анімації / Є. М. Кайлюк, О. М. Кравець // Вісник ДІТБ. Серія: Економіка, організація і управління підприємствами (в туристичній сфері). – 2007. – № 11. – С. 241-243.
  13. Кірсанов В. В. Теоретичні основи соціокультурної анімації (історико-культурний аспект) / В. В. Кірсанов // Вісник книжкової палати. – 2000. – № 10 – С. 32-36.
  14. Літвінова-Головань О. Аналіз підготовки фахівців із дозвільної анімації у сучасних вищих навчальних закладах України / О. Літвінова-Головань, Л. Безкоровайна // Науковий вісник Мелітопольського держ. пед. університету. Серія: Педагогіка. – 2014. – Вип. 2 (13). – С. 339-344.
  15. Максимовська Н. О. Анімація дозвілля як засіб соціального розвитку особистості в соціумі, що глобалізується / Н. О. Максимовська // Вісник Харківської державної академії культури. – 2012. – Вип. 35. – С. 268-278.
  16. Николаева А. В. Анимационная деятельность как специфическая форма рекламы туристского предприятия / А. В. Николаева // Сервіс плюс. – 2013. – № 4. – С. 64-67.

17. Побігун О. В. Організація анімаційної діяльності в туризмі: методичні вказівки до проведення лабораторних занять / О. В. Побігун. – Івано-Франківськ: ІФНТУНГ, 2016. – 43 с.
18. Стукальська Н. М. Анімаційні технології в молодіжному туризмі / Н. М. Стукальська, О. О. Маліневська // Тези Міжнародної науково-практичної конференції "Туристичний, готельний і ресторанний бізнес: інновації та тренди" (м. Київ, 7 квітня 2016 р.). – К.: КНТЕУ, 2016. – 362 с. – С. 114-116.
19. Синявський В. В. Професіограми і психограми професій педагогічного спрямування. Метод. посібник / В. В. Синявський. – Київ, 2013. – 97 с., С. 11-19.
20. Уокер Дж. Р. Управление гостеприимством / Джон Р. Уокер ; пер. с англ. [В. Н. Егорова]. – Москва: ЮНИТИ-ДАНА, 2006. – 880 с.
21. Федотова Ю. В. Анімаційна діяльність: сутність, особливості та соціально-економічна ефективність / Ю. В. Федотова, О. М. Кравець // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 11. – С. 530-534.
22. Челоусова В. О. Соціально-культурна анімація як вид дозвілля / В. О. Челоусова // Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку туризму». – Частина II. Миколаїв: ВП «МФ КНУКІМ», 2015. – 145 с. – С. 134-138.
23. Чернишенко О. І. Соціокультурна анімація: міжнародний досвід, перспективи впровадження в Україні / О. І. Чернишенко // Вісник Черкаського університету. Науковий журнал. – 2008. – № 123. – С. 136-143.
24. Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: підручник / Ф. Ф. Шандор, М. П. Кляп. – К.: Знання, 2013. – 334 с. (Розділ 2 «Людина у сфері туризму»; Розділ 3 «Туристична поведінка»).

Інформаційні ресурси

25. Анімація та організація дозвілля. Туристична бібліотека «Все про туризм». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tourlib.net/animation.htm>
26. Волик Л. В. До питання типологізації педагогів-аніматорів. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.intellect-invest.org.ua/pedagog_editions_emagazine_pedagogical_science_arhiv_pn_n2_2009_st_16/?print
27. Гончарова О. М. Організація дозвілля людей похилого віку: вітчизняний та зарубіжний досвід / О. М. Гончарова. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/goncharova2.htm
28. Ільтьо Т. І. Розвиток та впровадження анімаційної діяльності в готельному господарстві на українському та світовому ринках. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://global-national.in.ua/archive/6-2015/35.pdf>.
29. Килимистий С. М. Анімація в туризмі як предмет наукових досліджень. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.stattionline.org.ua/obraz/33/1950-animaciya-v-turizmi-yak-predmet-naukovix-doslidzhen.html>
30. Максимовська Н. О. Анімація в сучасних зарубіжних дослідженнях: соціально-виховний аспект. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/v41/35.pdf>
31. Мельник О. П. Індустрія дозвілля в готельному господарстві / О. П. Мельник. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/melnyk.htm
32. Організація розважальної та спортивної анімації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://poznayka.org/s49531t1.html>

33. Петрова І. В. Історія дозвілля: проблеми періодизації. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/old_jrn/Soc_Gum/Vdakk/2009_4/9.pdf
34. Смалъ І. В. Рекреація, туризм і дозвілля: тлумачення і співвідношення понять. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://tourlib.net/statti_ukr/smal.htm.
35. Характеристика закладів ресторанного господарства для дітей. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://pidruchniki.com/15070412/turizm/organizatsiya_obsługovuvannya_za_kladah_restorannogo_gospodarstva_dlya_ditey